

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądaj

na posiedzeniu w trybie art. 530 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 13 sierpnia 2013r.
w sprawie M. J.,
zażalenia wniesionego przez skazanego,
na zarządzenie Przewodniczącego VI Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu
Okręgowego w J. z dnia 28 czerwca 2013r., o odmowie przyjęcia kasacji obrońcy
skazanego od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w J. z dnia 12 marca
2013r.,

p o s t a n o w i ł

**uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać Prezesowi
Sądu Okręgowego w J. do ponownego rozpoznania w
postępowaniu okołokasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Bezspornym jest, że w toku instancyjnej kontroli zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji badaniu podlega prawidłowość podejmowanych czynności w całym postępowaniu okołokasacyjnym. O ile oczywistym jest, że M. J. nie uzupełnił braku formalnego w postaci uiszczenia we wskazanym terminie opłaty od kasacji, to jednak podjęte w tej mierze czynności procesowe dotknięte były takimi uchybieniami, że implikowały uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

W pierwszym rzędzie stwierdzić należy, iż wbrew dyspozycji art. 140 k.p.k. w zw. z art. 100 § 2 k.p.k. zaskarżone zarządzenie nie zostało doręczone obrońcy

skazanego, wobec czego pozbawiony on został uprawnienia do jego zaskarżenia. Zgodnie z treścią art. 84 § 3 *in fine* k.p.k., wyznaczony w postępowaniu kasacyjnym obrońca z urzędu jest uprawniony do udziału w toczącym się postępowaniu.

Obrońcę z urzędu w postępowaniu kasacyjnym wyznaczono M. J. na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. (k.206), a więc wobec uznania, że nie jest on w stanie ponieść kosztów obrony. W toku całego postępowania skazany korzystał z obrońcy z urzędu, a w wyrokach Sądów obu instancji zwalniano go od kosztów procesu na podstawie art. 624 § 1 k.p.k.

Po wniesieniu kasacji przez obrońcę, skazany - na podstawie art. 120 § 1 k.p.k. – został wezwany w terminie 7 dni do usunięcia braków formalnych, poprzez uiszczenie opłaty w kwocie 450 zł (k.230). W wezwaniu tym nie dokonano żadnych pouczeń w trybie art. 16 § 2 k.p.k., chociaż przedstawiona powyżej sytuacja procesowa związana z wyznaczaniem obrońcy na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. oraz zwalnianie od kosztów, wskazywały na potrzebę pouczenia skazanego o możliwości wystąpienia z wnioskiem o zwolnienie od opłaty. W zażaleniu skazany wprost przyznał, że nie był w stanie w krótkim czasie jej uiszczyć. Co więcej, o wezwaniu do uiszczenia opłaty pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji nie poinformowano obrońcy M. J. Autor kasacji o niespełnieniu wymagań formalnych (w postaci braku uiszczenia opłaty) sporządzonego przez niego nadzwyczajnego środka zaskarżenia powinien być powiadomiony, gdyż ewidentnie stan ten wiąże się z możliwością podjęcia obrony materialnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2005r., V KZ 14/05, OSNKW 2005, z.6, poz.57, czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2007r. III KZ 68/07, Lex nr 307753).

W tym stanie rzeczy stwierdzić trzeba, że w dotychczasowym postępowaniu okołokasacyjnym doszło do uchybień, które nakazywały uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania. W realiach tej sprawy, kiedy z urzędu znana była sytuacja materialna skazanego, brak pouczenia go o możliwości złożenia wniosku o zwolnienie od opłaty, nie może wywoływać wobec niego ujemnych skutków procesowych (art. 16 § 2 zd. drugie k.p.k.). Nadto, niepowiadomienie o wezwaniu do usunięcia braku obrońcy z urzędu oraz nedoręczenie mu odpisu zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji, pozbawiło

go możliwości podjęcia stosownych kroków na rzecz skazanego, a samemu Mateuszowi Jurgielowi ograniczyło prawo do materialnej obrony.

W konsekwencji stwierdzić należy, że nie tylko zaskarżone zarządzenie musiało zostać uchylone, ale również bezskuteczne było dotychczasowe wezwanie do usunięcia braku formalnego. W toku ponownego rozpoznania sprawy konieczne zatem będzie powtórne wezwanie M. J. do usunięcia tego braku w trybie art. 120 § 1 k.p.k., z właściwym pouczeniem, wraz z poinformowaniem o takim wezwaniu jego obrońcy. W zależności od podjętych przez nich czynności procesowych, ponownie uprawniony podmiot (art. 92 § 2 k.p.k.) rozstrzygnie kwestię dotyczącą przyjęcia bądź odmowy przyjęcia wniesionej w sprawie kasacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.